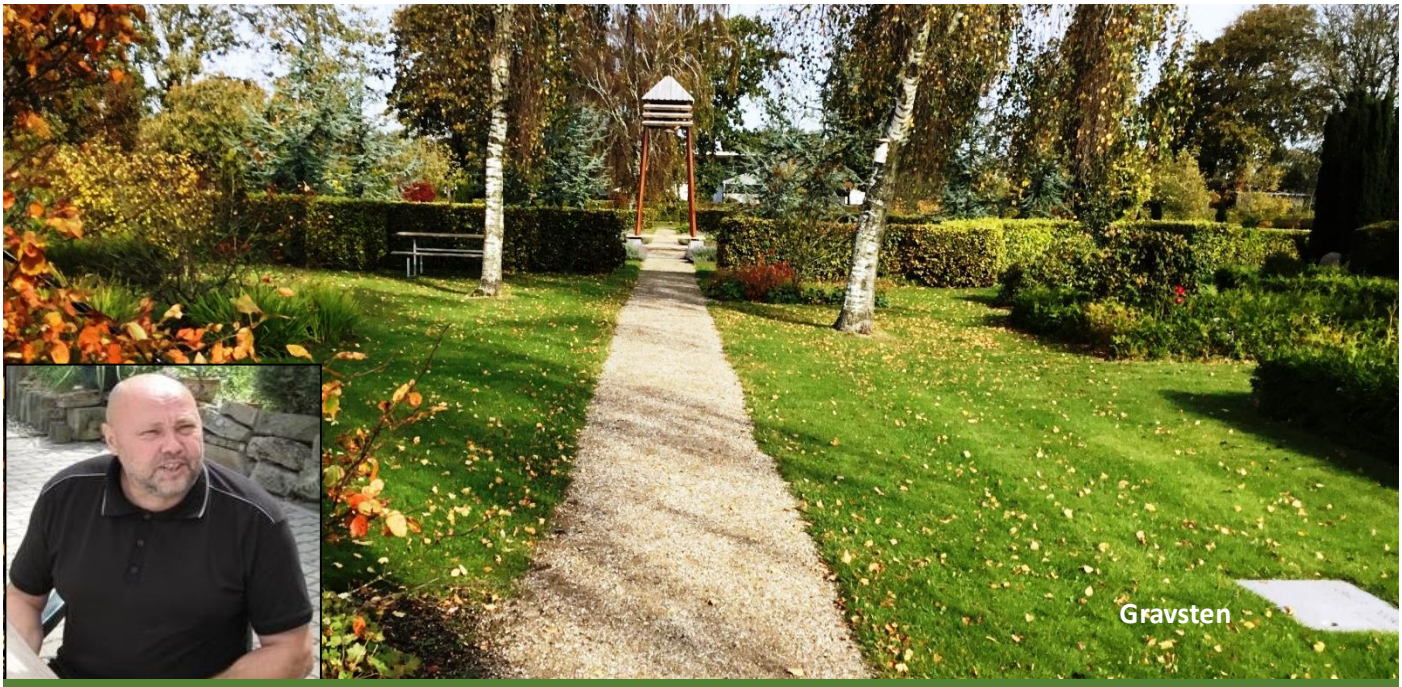

Oberstløjtnant

Eckardt Nickol (1951 – 2008)

Et mystisk dødsfald

En mystisk sag tog sin begyndelse i april 2008, hvor østtyskeren Eckardt Nickol blev fundet død på køkkengulvet i Feriehytte nr.15 ved Storkesøen ved Haulundvej syd for Ribe.

Feriehytterne ved Storkesøen

Her havde han levet i flere år, da han tidligere havde haft en dansk kæreste, Eva Rosenmay, som dengang ejede Storkesøen, som er en fiske- og feriepark. De var ikke kærester mere; men han besøgte af og til stedet. Det var hende, som fandt Eckardt død. I hytten blev der fundet en insulinsprøjte på et bord, så det antages, at hans død skyldtes et insulinchok. Han havde diabetes. Muligheden for mord var også til stede.

Eckardt Nickol

Eckardt Nickol (1951-2008) udgav sig for at have været oberstløjtnant og været ansat i DDRs *Ministerium für Statssicherheit,* i daglig tale kaldet "Stasi". Han havde blandt andet været ansat i afdelingerne for udenlandsspionage i Eisenach og Erfurt i Thüringen. Han havde været gift og havde to børn. Hans hustru døde i 1990 samtidig med, at han afskediges efter "Murens" fald i 1989. Derefter flyttede han til Stepping ved Haderslev efter at have lært ejeren af Storkesøen at kende.

Stasi-agenten

Få måneder før sin død havde journalisten Anna Elisabeth Jessen mødt ham i Sønderjylland, hvor hun arbejdede på en udsendelse for Danmarks Radio om det tyske mindretal.
Under et interview fortalte Eckardt, at han havde hemmelige dokumenter, som berettede om STASIS involvering i det tyske mindretal i Danmark under Den Kolde Krig og om sit liv som stasi-officer. Han var i besiddelse af flere hemmelige dokumenter fra sin tid i Stasi, som han nu forsøgte at sælge. Blandt andre havde han tilbudt chefredaktøren for det tyske mindretals avis, "Der Nordschleswiger", afslørende dokumenter for et mindre beløb. Disse dokumenter skulle ifølge Nickol rumme oplysninger, som kunne bringe visse kendte personer i Slesvig-Holsten og Sønderjylland i miskredit.
I er interviewet fortalte agenten også, at det især i 1950-erne og 1960-erne var muligt at hverve/presse personer fra det tyske mindretal, som havde været nazister under krigen, til at blive meddelere. Han oplyste, at stasi-dokumenterne havde han stjålet under de tumultariske dage omkring "Murens" fald i 1989. Nu levede han af at sælge dem. Ikke mindst til personer og organisationer, der under den kolde krig havde været på den "forkerte" side. Samtidig virkede de også som hans "livsforsikring", idet han kunne true med offentliggørelse af deres indhold: "Køber du ikke i dag, står du i aviserne i morgen"
Få måneder efter interviewet fik journalisten en højest uventet telefonopringning fra Nickol. Her fortalte han hende, at han frygtede for sit liv. Da det hele lød lidt højspændt, tænkte hun ikke videre over det, før udtalelsen blev en realitet. Hun gik nu i gang at undersøge de nærmere omstændigheder ved dødsfaldet.

Kendt person

Eckardt N. var ikke en ukendt person i

visse kredse i Danmark, idet han havde givet adskillige interviews bl.a. til Danmarks Radio. Her fortalte han, at han havde været førings-officer for en række agenter i Danmark og ved NATO.
Han udgav sig også, som nævnt, for at have være tidligere oberstløjtnant. Senere viste det sig dog, at han i virkeligheden kun havde været kaptajn. Desuden påstod han, at han havde været placeret i spionagehovedkvarteret i Berlin. Han havde dog, viste det sig, kun været ansat på et kommunalt Stasi- kontor.

Afsløring

Interview i radio og artiklerne i aviserne gav de tyske myndigheder nogle bryderier. Han fortalte for eksempel, at den førende polske efterretningsleder havde været dobbeltagent, og at han havde dokumenter, der beviste, at den slesvig-holstenske ministerpræsident Uwe Barschels skandaleombruste selvmord i 1987 i virkeligheden var et mord.
Den tyske efterretningstjeneste tog hans oplysninger så alvorligt, at de i 2007 sendte fem agenter fra forbundskriminalpolitiet til den dansk-tyske grænse for mødes med Eckardt Nickol. Her ville han udlevere afgørende dokumenter om dobbeltagenter under den kolde krig ved at modtage 200.000 euro for dem. Da det kom til stykket, viste det sig, at han ikke havde afgørende dokumenter.
Det er også kendt, at han skulle have samarbejdet med PET, Politiets Efterretningstjeneste, flere gange.
Et par forskere ved Syddansk Universitet, Thomas Wegener og Helmut Müller Engberg, besluttede at forske i det materiale, der forelå om Eckardt Nickol og kom frem til det resultat, at de fleste af påstandene var løgn. (Kilde: SDU "Ny Viden").
I 2017 lavede journalisten Anna Elisabeth Jessen for Danmarks Radio og i samarbejde med den tyske radiostation WDR seks feature på hver ca. 25 minutters varighed om Eckardt Nicols liv og virke. Udsendelserne, der er meget interessante og spændende, ligger stadig på internettet og kan søges under titlen "En Stasi-mands død".
Eckardt Nickol blev efter en grundig politiundersøgelse begravet på Ribe Ny Kirkegård. Hans gravsted er nu

nedlagt; men hans gravsten er bevaret og ligger nedfældet i græsset ved stien mod kirkegårdens klokkestabel.

Om Stasi

Ministerium Für Staatsicherheit er grundlagt i 1950 for at beskytte DDRs økonomi.
I 1954 blev ministeriet omdannet til et organ, der skulle vide alt, kontrolere alt og skræmme mennesker ved intens overvågning for derved at sikre det kommunistiske parti SED´s magt.
Op gennem 60'erne og 70'erne voksede Stasi, så det ved DDR's opløsning i 1990 havde 91.015 ansatte. Dertil kom mindst 180.000 meddelere. Stasi stod også for spionagen mod andre lande.

Ved "Murens" fald i 1989 fyldte Stasis arkivalier ikke mindre end 16 hyldekilometer. Endvidere fandt man 16.000 topfyldte sække med papirer, der var forsøgt ødelagt inden flugten fra kontorerne. Disse gik man i gang med at rekonstruere for at opnå den fulde sandhed om Stasis virke. Arkiverne er nu åbne for alle. Mange – ikke mindst østtyskere - har derved fundet mange ubehagelige kendsgerninger om, hvad Stasi havde blotlagt om den enkeltes liv og færden i DDR-tiden 1949-89.
Nogle kilder mener, at hver tredje østtysker var optaget i Stasis arkiver.
Mange af bygningerne er nu uhyggelige museer, der ofte står, som da stasierne forlod dem.
Under den kolde krig spionerede flere danske kommunister for DDR. Lønnen bestod ofte af smuglervarer i form af cigaretter, spiritus og narkotika. Danske smuglere hentede varerne i østtyske havne mod at levere oplysninger om dansk militær og politikernes holdninger til DDR.

*

Fortællingen er fortalt af Ribe Kirkegårdes Fortællegruppe med kilder fra Danmarks Radio, SDU "Ny viden" mfl.

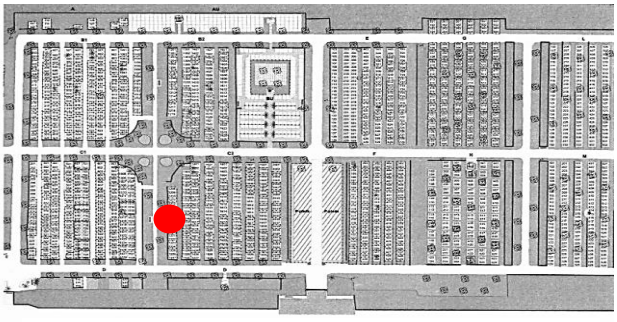

Tangevej Hovedindgang Tangevej

"Arbejder- og Bonde-republikkens" flag

● Her findes Eckardt Nickols gravsten i græsset

RIBE KIRKEGÅRDE